

การพัฒนาทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้บทบาทสมมติของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสตรีศรีสะเกษ

พรเทพ เจริญนาค

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

บทคัดย่อ

การวิจัยฉบับนี้ เป็นการศึกษาเพื่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่นโดยใช้บทบาทสมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสตรีศรีสะเกษ โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนการสอนทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้บทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสตรีศรีสะเกษ 2) เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้บทบาทสมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสตรีศรีสะเกษ และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้บทบาทสมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสตรีศรีสะเกษ โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 28 คน เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่นโดยใช้บทบาทสมมติ แบบประเมินทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่นโดยใช้บทบาทสมมติ และประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนด และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนทักษะการพูดโดยใช้บทบาทสมมติ ผลการวิจัยพบว่า

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่นโดยใช้บทบาทสมมติ มีประสิทธิภาพของกระบวนการกับประสิทธิภาพของผลลัพธ์ของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้บทบาทสมมติ มีประสิทธิภาพ (E1 / E2) เท่ากับ 78 / 83

ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้บทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสตรีศรีสะเกษ คะแนนระหว่างเรียน พบว่า นักเรียนมีพัฒนาการความก้าวหน้าในการเรียนรู้ทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้บทบาทสมมติมากขึ้น ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 จำนวน 28 คน

และผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้บทบาทสมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสตรีศรีสะเกษ พบว่า นักเรียน มีทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้บทบาทสมมติแล้วทำให้กล้าพูดกับชาวต่างชาติมากขึ้น มีความสุขที่ได้เรียนทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้บทบาทสมมติ มีพัฒนาการที่ดีมากขึ้น และการเรียนทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้บทบาทสมมติ ทำให้เกิดความชอบในภาษาญี่ปุ่นมากขึ้น สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จริง ครูสอนทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้บทบาทสมมติ สนุกสนานร่าเริง เข้ากับนักเรียนได้ และเรียนทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้บทบาทสมมติแล้วทำให้มีความมั่นใจในการสื่อสารมากขึ้น

คำสำคัญ: การพัฒนาทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น บทบาทสมมติ

The develop Japanese speaking skills by using role play of secondary school students at Satreesiriket School

Pornthep Joemkhunthod*

Faculty of Humanities and Social Sciences, Sisaket Rajabhat University

Abstract

This research aimed to develop Japanese speaking skills by using role play of secondary school students at Satreesiriket School. The objectives of this research were to study learning activity plan and assessment form for Japanese speaking skills by using role play and to guidelines and suggestions for Japanese speaking skills by using role play. The target group was consisted of 28 Grade 10. The tools used in this research were learning activity plan and assessment form for Japanese speaking skills by using role play to assess based on specified criterion and satisfaction survey form towards speaking skills by using role play lessons. The research findings were as follows:

Regarding the efficiency assessment of the learning activity plan for Japanese speaking skills by using role play, the finding showed that the value of the standardized criteria efficiency (E1 / E2) was 78 / 83

The scores of learning achievement in Japanese speaking skills by using role play of secondary school students at Satreesiriket School showed that students had more progress in learning Japanese speaking skills by using role play. Passed the criteria of 60 percent, 28 people

In addition, the results of satisfaction survey towards speaking skills by using role play lessons of secondary school students at Satreesiriket School revealed that the lessons made students more courageous to speak with foreigners. They were happy to learn and had more improvement. Furthermore, learning Japanese speaking skills by using role play encouraged students to get more preference in Japanese language and could use it practically. The teacher was cheerful and be able to join with students. Also, they were more confident in communication.

Keyword: develop Japanese speaking skills, role play

* Corresponding author's email: pornthep.j@sskru.ac.th

1. บทนำ

การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมศึกษา ในแต่ละโรงเรียนจะมีอาจารย์ผู้สอนทั้งชาวไทยและชาวญี่ปุ่น สังกัดอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดยมีสำนักเขตพื้นที่การศึกษาในแต่ละเขตคอยกำกับดูแล และช่วยเหลือในการส่งเสริม และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น โรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ในจังหวัดศรีสะเกษ มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอีกหลายสถาบัน ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนคือ มุ่งหวังให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษา มีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ สื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อ ในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของนานาประเทศ และเป็นการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่มีบทบาทอย่างมากในอาเซียน ในฐานะอาเซียน + 3 (พรเทพ เจริญนท. 2557)

การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในจังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษมีขนาดเล็กอยู่ตั้งอยู่ระหว่างจังหวัดอุบลราชธานี และจังหวัดสุรินทร์ และมีชายแดนติดกับประเทศกัมพูชา การเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในจังหวัดศรีสะเกษ จึงยังไม่แพร่หลายหรือได้รับความนิยมเท่าที่ควร อาจเนื่องมาจากสภาพแวดล้อมดังกล่าว หรือไม่มีเขตอุตสาหกรรมการค้าขนาดใหญ่ที่เป็นสัญชาติญี่ปุ่น ที่จะก่อให้เกิดสภาพแวดล้อมชาวญี่ปุ่น แต่กลับมีพื้นที่อาศัย หรือพื้นที่เศรษฐกิจที่ติดกับประเทศกัมพูชา จึงได้รับอิทธิพลทางด้านความเป็นอยู่ หรือธุรกิจการค้า หรือวัฒนธรรมท้องถิ่น จากประเทศกัมพูชา และประกอบกับการจะเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สถานการณ์ศึกษาต่างๆ จึงเริ่มเตรียมความพร้อมในด้านภาษาให้แก่ผู้เรียน ภาษาอังกฤษ ภาษาในประเทศสมาชิกประชาคม

เศรษฐกิจอาเซียน ภาษาจีนหรือภาษาญี่ปุ่น หนึ่งในนั้น คือ โรงเรียนสตรีสิริเกศ ได้จัดการเรียนการสอนโดยเน้นภาษาต่างประเทศ โดยมีภาษาต่างประเทศให้ผู้เรียนได้ศึกษาเล่าเรียน และหนึ่งในนั้นคือ วิชาภาษาญี่ปุ่น โดยในแห่งแรกได้มีการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเป็นรายวิชาเลือก โดยให้ผู้เรียนได้เลือกเรียน เป็นวิชาเลือกเสรี ต่อมา มีการจัดการเรียนการสอนเป็นสายวิชา ให้ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้เลือกเรียนเป็นสายวิชา โดยมีวิชาภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอก เพื่อเป็นการสร้างความรู้ให้แก่ผู้เรียน และสร้างมาตรฐานด้านภาษาต่างประเทศของโรงเรียนให้ทัดเทียมกับโรงเรียนอื่นๆ การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น จัดเป็นรายวิชาเสริม ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะภาษา ให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และการแข่งขันทักษะทางด้านภาษาญี่ปุ่น เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้การสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน (พรเทพ เจริญนท. 2557)

ผู้วิจัยเห็นว่า วิธีการการสอนเป็นกระบวนการที่สำคัญ กลวิธีต่างๆ ที่ใช้เสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยใช้ขั้นตอน วิธีการ หรือกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งเป็นกระบวนการที่จะช่วยสร้างคุณภาพและประสิทธิภาพในการเรียนของผู้เรียนให้เข้ามามากขึ้น เสริมสร้างทักษะทางการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมากขึ้น จากการจัดการเรียนการสอนของครูภาษาญี่ปุ่น จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนประจำรายวิชาภาษาญี่ปุ่น โรงเรียนสตรีสิริเกศ พบว่า ปัญหา คือ การพูด ผู้เรียนมีปัญหาด้านการพูด การสนทนา ถึงแม้ว่าผู้เรียนจะได้เรียนไวยากรณ์ ตลอดจนคำศัพท์ไปแล้ว แต่ยังไม่สามารถพูดสื่อสารออกมาได้ จึงเห็นว่าจะควรทำอย่างไรจึงจะพัฒนาทักษะการพูดได้ (กรรณิการ์ สร้อยบุญดา. 255) กล่าวได้ว่า ทั้งนี้ อาจเกิดจากครูผู้สอนที่ใช้กิจกรรมที่ไม่เหมาะสม จึงทำให้นักเรียนขาดความมั่นใจในการพูด ซึ่งอาจเป็นผลมาจากชั้น

นำเสนอโครงสร้างทางภาษาของผู้สอนยังไม่สมบูรณ์เพียงพอ การจัดรูปแบบของกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้ในการฝึกไม่เหมาะสม และผู้สอนใช้เวลาในการฝึกทักษะการพูดน้อย ประกอบกับเนื้อหาในหนังสือเรียน มีเนื้อหาให้ฝึกทักษะการพูดน้อย และบางเนื้อหา ก็มีกิจกรรมในการฝึกพูดยากเกินไป บางสถานการณ์ใกล้เคียงทำให้ให้นักเรียนขาดความสนใจ ไม่อยากพูด และครูผู้สอนอาจจะเน้นการสอนโครงสร้างไวยากรณ์ มากกว่าการพัฒนาทักษะการพูดการสื่อสาร ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารไม่ดีเท่าที่ควร

ทักษะการพูดเป็นทักษะมีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากเป็นทักษะพื้นฐานสู่กระบวนการการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ซึ่งการพูดเป็นการสื่อสารอย่างหนึ่ง และเป็นวิธีการสื่อสารชนิดหนึ่งของทักษะการสื่อสาร (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2537) การพูดเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสื่อสารมากกว่าการอ่านและการเขียน ดังนั้นในการเรียนภาษาต่างประเทศ ทักษะการพูดมีความสำคัญควบคู่ไปกับความเข้าใจในการฟัง (สุวัฒน์ชัย ฤณพวรรณ, 2555 : 2-3) จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น อุปสรรคในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดของนักเรียน สิ่งแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และปัญหาสำคัญ คือ การที่นักเรียนไม่กล้าแสดงออก ไม่กล้าสื่อสาร นักเรียนกลัวที่จะพูดผิด อายุที่จะออกเสียง เพราะถ้าออกเสียงไปแล้วผิดก็จะเกิดความไม่มั่นใจในการพูดออกมา (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2539) จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยต่างๆ วิธีการสอนที่จะพัฒนาทักษะการพูดที่มีชื่อเสียงอย่างมากทั้งในต่างประเทศและในประเทศ คือ บทบาทสมมติ

บทบาทสมมติเป็นกิจกรรมการละครประเภทหนึ่ง หรือภาษาอังกฤษ คือ Role Play หรือภาษาญี่ปุ่น ロールプレー (Roorupurei) ที่นิยมนำมาใช้ในการเรียนการสอนภาษา เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้ใช้บุคลิกภาพ ของตนเอง

ในการเรียนภาษาด้วยการเลียนแบบและแสดงท่าทางจินตนาการ รวมทั้งความจำ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายสำคัญคือ ให้นักเรียนใช้ภาษา สื่อสารกันอย่างมีความหมายมากกว่าจะเน้นด้านไวยากรณ์ และโครงสร้างนอกจากนี้ กิจกรรมบทบาทสมมติยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการฟังและการพูด และสามารถใช้ภาษาสื่อความหมายได้เหมาะสมกับสภาพทางสังคม เพราะนักเรียนสามารถสวมบทบาทต่างๆ ที่นักเรียนมีโอกาส นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง เช่นระหว่างลูกค้ากับคนขายของพยาบาลกับผู้ป่วย หรือพ่อกับลูก สถานการณ์ที่นำมาใช้ในกิจกรรมบทบาทสมมติ จะต้องตรงกับความต้องการของนักเรียน เพื่อว่านักเรียนสามารถนำภาษาไปใช้ได้ สถานการณ์จริง ซึ่งนักเรียนได้แสดงออกตามสภาพการณ์ที่เหมือนจริง และได้ฝึกทักษะการฟังและการพูดได้อย่างเต็มที่ ซึ่งกระบวนการสอนหรือวิธีการสอนมีบทบาทสำคัญอย่างมากในการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมการเรียนการสอนก็มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากันที่ช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นกิจกรรมบทบาทสมมติเป็นกิจกรรมการละครประเภทหนึ่ง ที่นิยมนำมาใช้ในการเรียนการสอนภาษา เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้ใช้บุคลิกภาพ ของตนเองในการเรียนภาษาด้วยการเลียนแบบและแสดงท่าทาง จินตนาการ รวมทั้งความจำ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายสำคัญคือ ให้นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารกันอย่างมีความหมายมากกว่าจะเน้น ด้านไวยากรณ์ และโครงสร้างนอกจากนี้กิจกรรมบทบาทสมมติยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการฟังและการพูด และสามารถใช้ภาษาสื่อความหมายได้เหมาะสมกับสภาพทางสังคมเพราะนักเรียนสามารถสวมบทบาทต่างๆ ที่นักเรียนมีโอกาส นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง เช่นระหว่างลูกค้ากับคนขายของพยาบาลกับผู้ป่วย หรือ พ่อกับลูก สถานการณ์ที่นำมาใช้ในกิจกรรมบทบาทสมมติ จะต้องตรงกับความต้องการ

จำเป็นและความต้องการของนักเรียน เพื่อว่านักเรียนสามารถนำภาษาไปใช้ได้ สถานการณ์จริง ซึ่งนักเรียนได้แสดงออกตามสภาพการณ์ที่เหมือนจริงและได้ฝึกทักษะการฟังและการพูดได้อย่างเต็มที่ (กมลวรรณ ศรีสุโคตร. 2555)

จากที่มาแสดงความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาทักษะการพูด ภาษาญี่ปุ่น โดยใช้บทบาทสมมติ เพื่อที่จะทำให้ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษา ในรายวิชาภาษาญี่ปุ่นฟัง-พูด ที่ไม่กล้าแสดงออก ไม่กล้าที่จะพูดสื่อสารกับอาจารย์ชาวญี่ปุ่น อาจารย์ชาวไทย ให้กล้าที่จะพูด โดยมีจุดมุ่งหมายให้เกิดการพัฒนาทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น พัฒนาผลการเรียนรู้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น และสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่น

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กิจกรรมบทบาทสมมติเป็นกิจกรรมการละครประเภทหนึ่ง ที่นิยมนำมาใช้ในการเรียนการสอนภาษา เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้ใช้บุคลิกภาพของตนเองในการเรียนภาษา ด้วยการเลียนแบบและแสดงท่าทาง จินตนาการ รวมทั้งความจำ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายสำคัญ คือให้นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารกันอย่างมีความหมายมากกว่าจะเน้นด้านไวยากรณ์ และโครงสร้างนอกจากนี้กิจกรรมบทบาทสมมติยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยกระตุ้น ให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาสื่อความหมายได้เหมาะสมกับสภาพทางสังคม เพราะนักเรียนสามารถสวมบทบาทต่างๆ ที่นักเรียนมีโอกาส นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงเช่น ระหว่างลูกค้ากับคนขายของ พยาบาลกับผู้ป่วยหรือพ่อกับลูก

สถานการณ์ที่นำมาใช้ในกิจกรรม บทบาทสมมติ จะต้องกับความจำเป็นและความต้องการของนักเรียนเพื่อว่านักเรียนสามารถนำภาษาไปใช้ได้ สถานการณ์จริง

วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมกิจกรรมบทบาทสมมติ เพื่อฝึกให้ผู้เรียนรับรู้และเข้าใจความรู้สึกและพฤติกรรมทั้งของตนเองและผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อฝึกให้ผู้เรียนใช้ความรู้และทักษะในการแก้ปัญหา และตัดสินใจในการเผชิญสถานการณ์ต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนปรับเปลี่ยนเจตคติ พฤติกรรม และการปฏิบัติตนในสังคมได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และเพื่อให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ มีโอกาสแสดงออก และได้เรียนอย่างสนุกสนาน

องค์ประกอบสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ มีประเด็นสำคัญ สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ (2545) ดังนี้

1. การกำหนดสถานการณ์สมมติ หัวข้อเรื่องหรือปัญหา
2. การกำหนดบทบาทสมมติที่ต้องการพร้อมรายละเอียด
3. กิจกรรมบทบาทสมมติ
4. กติกาควบคุมกิจกรรมบทบาทสมมติ
5. การอภิปรายที่เกี่ยวกับความรู้ ความรู้สึก และพฤติกรรมกิจกรรมบทบาทสมมติ
6. การสรุปผลการเรียนรู้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสตรีสิริเกศ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 85 คน ในรายวิชาภาษาญี่ปุ่นฟัง-พูด ซึ่งเป็นรายวิชาภาษาญี่ปุ่นพื้นฐาน ตำราเรียนที่ใช้ คือ หนังสือเรียน Marugoto Japanese Language and culture

2. ขอบเขตเนื้อหาในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น โดยเน้นทักษะการพูด ในรายวิชาฟัง-พูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้วิธีการสอนแบบบทบาทสมมติ “Role Play” როლპლე (Roorupurei) เป็นบทสนทนาภาษาญี่ปุ่นที่

ใช้สำหรับการเรียนตามสำนวนตามสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน นอกจากเน้นทักษะการพูดแล้ว ก็มีการจัดการเรียนการสอนให้ครบทั้ง 4 ทักษะ ใน 3 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการอ่าน การเขียน และทักษะการฟัง ครอบคลุมวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และกระตุ้นให้เกิดการความคิด การเรียนรู้ ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดและแสดงบทบาทที่ได้รับ สนทนาออกมาให้เหมือนกับการนำไปใช้จริงตามสถานการณ์จริง

วิธีดำเนินการวิจัย

ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาโดยใช้บทบาทสมมติ “Role Paly” เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น ระหว่างการเรียนการสอนและหลังเรียน เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบสอบถามความพึงพอใจการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นโดยใช้บทบาทสมมติ จะดำเนินการเก็บข้อมูล ในภาคเรียนที่ 2/2560 สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือสถิติเชิงบรรยาย คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการสร้างและการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้บทบาทสมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสตรีสิริเกศ

การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในรายวิชาภาษาญี่ปุ่นการฟัง-พูด 2 สำหรับนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ผู้วิจัยได้สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้บทบาทสมมติ โดยนำเนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน สภาพแวดล้อมของสังคมและบริบทของโรงเรียน โครงสร้างภาษาที่ใช้ อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้บทบาทสมมติเป็นการกำหนดสถานการณ์ขึ้นให้สอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียน เพื่อให้ผู้เรียนฝึกทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น และได้แสดงบทบาทสมมติเป็นตัวละครต่างๆ ตามประเด็นตามหัวข้อที่กำหนดในแผนการจัดการเรียนรู้ โดยครูผู้สอนและนักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน มีการซักซ้อม และเตรียมตัวเพื่อแสดงบทบาทสมมติตามตัวอย่างที่สอนไปในวีดิทัศน์แต่ละบทสนทนา ครูผู้สอนได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้บทบาทสมมติ ทั้งหมด 4 แผน

ในแต่ละแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้บทบาทสมมติ 4 เรื่อง ต่อแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการกำหนดสถานการณ์ กำหนดตัวละคร และบทบาทที่แสดง โดยการชมนักเรียนในห้อง จำนวน 28 คน เพื่อรับสถานการณ์ไปเตรียมการแสดงบทบาทสมมติ และประสิทธิภาพของกระบวนการกับประสิทธิภาพของผลลัพธ์ของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้บทบาทสมมติ มีประสิทธิภาพ (E1 / E2) เท่ากับ 78 / 83 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้บทบาทสมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสตรีสิริเกศ

ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้บทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสตรีสิริเกศ ผู้วิจัยนำเสนอผล โดยจำแนกความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้บทบาทสมมติ เป็นคะแนนระหว่างเรียน คะแนนหลังเรียน และคะแนนรวมทั้งหมด

คะแนนระหว่างเรียน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้แบบทดสอบมีคะแนนระหว่างเรียน คะแนนเฉลี่ยต่อการแสดงแบบทดสอบ (ค่าเฉลี่ย=3.92) ผลคะแนนเต็ม 40 คะแนน (ค่าเฉลี่ย=31.32) และคิดเป็นร้อยละ 78.30 นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้แบบทดสอบ เทียบกับเกณฑ์การผ่านคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 60.00 จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

คะแนนหลังเรียน พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้แบบทดสอบมีคะแนนหลังเรียน คะแนนเฉลี่ย =33.39 นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้แบบทดสอบ เทียบกับเกณฑ์การผ่านคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 60.00 จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้แบบทดสอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสตรีสิริเกศ มีคะแนนเฉลี่ยเต็ม 100 คะแนนอยู่ที่ 78.39 นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้แบบทดสอบ เทียบกับเกณฑ์การผ่านคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 60.00 จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

3. ผลความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้แบบทดสอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสตรีสิริเกศ

ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้แบบทดสอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสตรีสิริเกศ จำนวน 28 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 28 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.91

ผลการประเมิน พบว่า นักเรียนมีทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้แบบทดสอบแล้วทำให้กล้าพูดกับชาวต่างชาติมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.32, S.D.=0.77) มีความสุขที่ได้เรียนทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้แบบทดสอบ (ค่าเฉลี่ย 4.29, S.D.=0.65) มีพัฒนาการที่ดีมากขึ้น และการเรียนทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้แบบทดสอบ ทำให้เกิดความชอบในภาษาญี่ปุ่นมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.25, S.D.=0.75) สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จริง (ค่าเฉลี่ย 4.11, S.D.=0.73) ครูสอนทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้แบบทดสอบ สนุกสนานว่าจริง เข้ากับนักเรียนได้ (ค่าเฉลี่ย 3.93, S.D.=0.53) และเรียนทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้แบบทดสอบแล้วทำให้มีความมั่นใจในการสื่อสารมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 3.89, S.D.=0.83)

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัย การพัฒนาทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่นโดยใช้แบบทดสอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสตรีสิริเกศ มีรายละเอียดและประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

1. การสร้างและการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้แบบทดสอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสตรีสิริเกศ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้แบบทดสอบ เป็นการกำหนดสถานการณ์ขึ้นให้สอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียน เพื่อให้ผู้เรียนฝึกทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น และได้แสดงแบบทดสอบเป็นตัวละครต่างๆ ตามประเด็นตามหัวข้อที่กำหนดในแผนการจัดการเรียนรู้ โดยครูผู้สอนและนักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน มีการซักซ้อม และเตรียมตัวเพื่อแสดงแบบทดสอบตามตัวอย่างที่สอนไปในวีดิทัศน์แต่ละบทสนทนา ครูผู้สอนได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะ

การพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้บทบาทสมมติ ทั้งหมด 4 แผน เฉกเช่นเดียวกับพัฒนา สุมาลี (2550 : 85) ได้ศึกษาค้นคว้าพัฒนาความสามารถด้านการพูดในโอกาสต่างๆ โดยใช้การสอนแบบบทบาทสมมติ เช่น กันแต่ในรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งได้ทำแผนการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบบทบาทสมมติ จำนวน 5 แผน ในการพัฒนาการพูดในโอกาสต่างๆ เช่นกัน

2. การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้บทบาทสมมติของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสตรีสิริเกศ

พบว่า การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้บทบาทสมมติของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสตรีสิริเกศ นักเรียน มีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้บทบาทสมมติ นักเรียนกล้าที่จะพูด กล้าที่แสดง บทบาทที่ได้รับในแต่ละครั้งในแต่ละสัปดาห์ สอดคล้อง กับบรรจิด พลงพันธ์ (2551 : 97) จะเห็นว่าการนำ บทบาทสมมติมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การเรียน และทัศนคติไปในทางที่ดีขึ้น ทั้งนี้เพราะการเรียนโดย วิธีบทบาทสมมติทำให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจ สามารถปรับตัวเข้ากับ เพื่อนได้ดี ครูเข้าใจเด็กมากขึ้น ช่วยให้การเรียน การสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างสนุกสนาน เป็นเทคนิค การสอนแบบเล่นปนเรียนเป็นการเรียนรู้ที่มีสภาพ ใกล้เคียงกับความจริง ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจใน ความคิดความรู้สึกของผู้อื่น เช่นเดียวกับ ปาริชาติ เดชะ (2553 : 62-65) กล่าวว่า การสร้างและการ ใช้แผนการ โดยใช้บทบาทสมมติ เป็นการออกแบบที่มี ระบบ และสอดคล้องกับโครงสร้างภาษา มีความเหมาะสมกับการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนภาษาเพื่อ การสื่อสาร พัฒนาทักษะการฟังและการพูด ระดับคำ

ประโยค หรือข้อความแล้วสามารถพูดตอบได้ใน สถานการณ์ต่างๆ ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความรู้ ความ เข้าใจ สามารถไปใช้ได้อย่างแท้จริง เป็นวิธีการสอนที่ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้บุคลิกภาพของตนเองในการ เรียนรู้ ภาษา ด้วยการเลียนแบบ และแสดงท่าทางตาม จินตนาการ จุดเน้น คือ ให้นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสภาพ สังคม และมีการพัฒนาด้านทักษะการฟังและการพูด เพิ่มขึ้นสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

3. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการ เรียนการสอนทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้บทบาท สมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสตรีสิริเกศ

นักเรียนมีทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้ บทบาทสมมติแล้วทำให้กล้าพูดกับชาวต่างชาติมาก ขึ้น มีความสุขที่ได้เรียนทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดย ใช้บทบาทสมมติ มีพัฒนาการที่ดีมากขึ้น และการ เรียนทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดยใช้บทบาทสมมติ ทำให้เกิดความชอบในภาษาญี่ปุ่นมากขึ้น สามารถ นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จริง ครูสอนทักษะการพูด ภาษาญี่ปุ่น โดยใช้บทบาทสมมติ สนุกสนานร่าเริง เข้า กับนักเรียนได้ และเรียนทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น โดย ใช้บทบาทสมมติแล้วทำให้มีความมั่นใจในการสื่อสาร มากขึ้น อีกทั้งยังสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษา ญี่ปุ่น ซึ่งสอดคล้องกับ นิติพร เชื้อสุวรรณ (2551 : 86) ที่ได้ทำการเปรียบเทียบการเปรียบเทียบผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความสามารถในการฟัง- พูดและเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนแบบ การแสดงบทบาทสมมติกับวิธีสอนแบบปกติ พบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นมากกว่าการ เรียนแบบปกติธรรมดา และการสอนโดยใช้บทบาท สมมติ ยังส่งผลให้ผู้เรียนรัก และชอบ มีเจตคติที่ดีต่อ วิชามากขึ้นไปอีกด้วย และยังสอดคล้องกับ คมปกรณ์ การพิรมย์ (2556 : 65) ทำการศึกษาการพัฒนา

ทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ สนุกสนาน และพยายามที่จะพูดสื่อสารมากขึ้น

2. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ ในกรณีที่นักเรียนมีจำนวนมาก จะมีผลต่อการบริหารจัดการชั่วโมงเรียน เพราะค่อนข้างใช้ระยะเวลาในการทำกิจกรรม

3. ผู้สอนควรให้นักเรียนได้คิดด้วย นอกเหนือจากการให้แสดงบทบาทสมมติที่ผู้สอนเตรียมไว้ในการทำกิจกรรม

4. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ ควรจะสอดแทรกให้นักเรียนได้คิดมากขึ้น เช่น หลังจากแสดงบทบาทสมมติเสร็จแล้ว ให้นักเรียนได้คิดทบทวนและประเมินตนเอง

5. ควรมีการนำการจัดการเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ ในระดับชั้นอื่นๆ หรือรายวิชาอื่นๆ ด้วย

เอกสารอ้างอิง

กมลวรรณ ศรีสุโคตร. การพัฒนาทักษะการพูดและเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัย มหาสารคาม. (2554).

กรรณิกา สร้อยบุตตา. (2553). การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาทักษะด้านการพูด

ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. คมปรณ์ การพิมพ์. (2556). การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

นิติพร เชื้อสุวรรณ. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความสามารถในการฟัง-พูดและเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนแบบการแสดงบทบาทสมมติกับวิธีสอนแบบปกติ. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. 2551.

บวรจิต พลจันทร์. (2551). การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สถานการณ์จำลอง. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ปาริชาติ เตชะ. (2553). การพัฒนาทักษะการฟังพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้บทบาทสมมติ. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พรเทพ เจริญนท. (2557). การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นทักษะฟัง-พูด ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แอปพลิเคชัน. ศรีสะเกษ: มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.

พัฒนา สุมาลี. (2550). การพัฒนาความสามารถด้านการพูดในโอกาสต่างๆ โดยใช้การสอนแบบบทบาท

สมมุติ วิชาทักษะภาษาไทยเพื่ออาชีพ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สมิตรา อังวัฒนกุล. (2537). วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2539). วิธีการสอนภาษาอังกฤษ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

สุวัฒน์ชัย ฤณาพรรณ. (2555).การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมบทบาท สมมติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

Received: 21 / 1 / 2563

Revised: 12 / 3 / 2563

Accepted: 14 / 3 / 2563